

Serra de Cavalls - Ermita de Santa Madrona (Corbera d'Ebre - Terra Alta)

Escenaris de la Batalla d'Ebre

20 d'octubre de 2018

Fitxa tècnica:

Sortida de Barcelona: Col·legi Jesús-Maria.

Hora de sortida: 7:30 h.

Longitud: 9,210 km aprox.

Durada: 3:30 h. aprox.

Hora prevista de retorn a Barcelona: 19:00 h.

Desnivells: 460 m de pujada i 233 m de baixada.

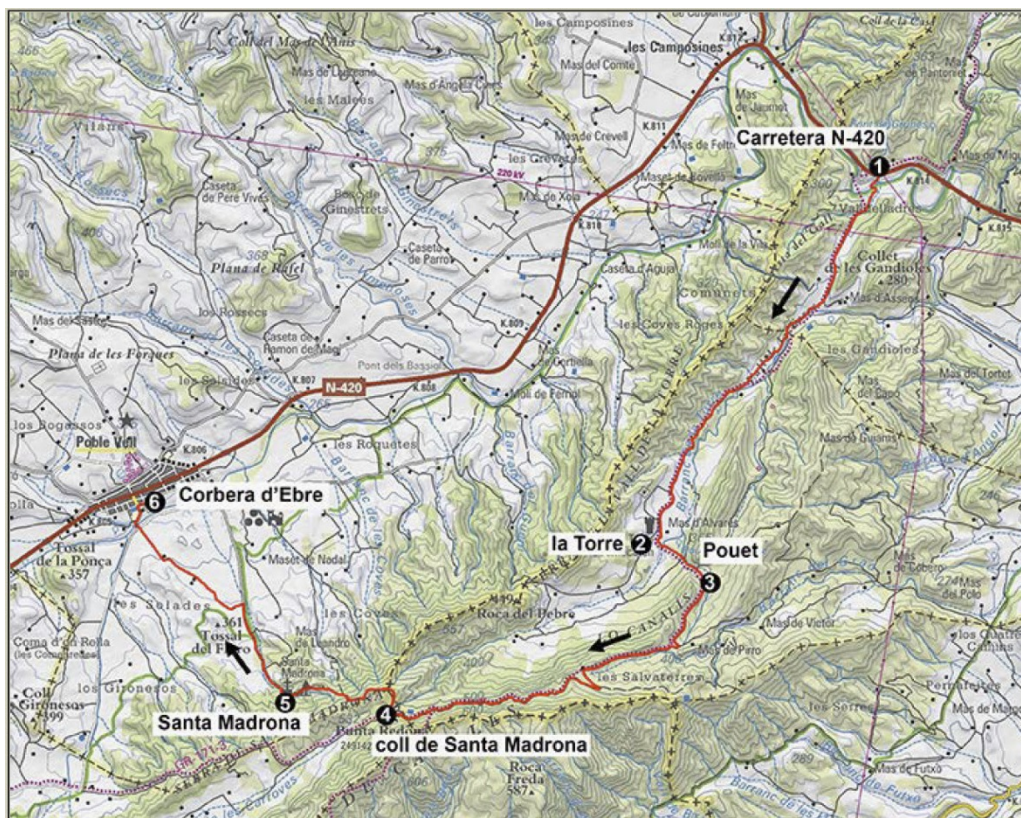
Menjars: Esmorzar en àrea de servei o similar. Dinar en restaurant a Corbera d'Ebre.

Preparada per: Reinaldo Collado, Joan Visus, Emili Cases i Miquel Torné.

Lloc	Quilòmetres		Ritme Kms/h	Hora
	Parcial	Total		
Barcelona				07:30
Inici caminada		0		10:30
(2,3) La Torre i pou	3.7	3.7	3.0	11:45
Primer coll	3.0	6.7	2.5	13:00
(4) Coll Santa Madrona	1.3	8	3.0	13:25
(5) Santa Madrona	1.2	9.2	2.0	14:00

Itinerari a peu: Carretera N-420 (1), vall de la Torre, la Torre (2), Pouet de la Torre (3), Camí de Cavalls, Coll del Santa Madrona (4), Santa Madrona (5), i amb autocar fins a Corbera d'Ebre (6).

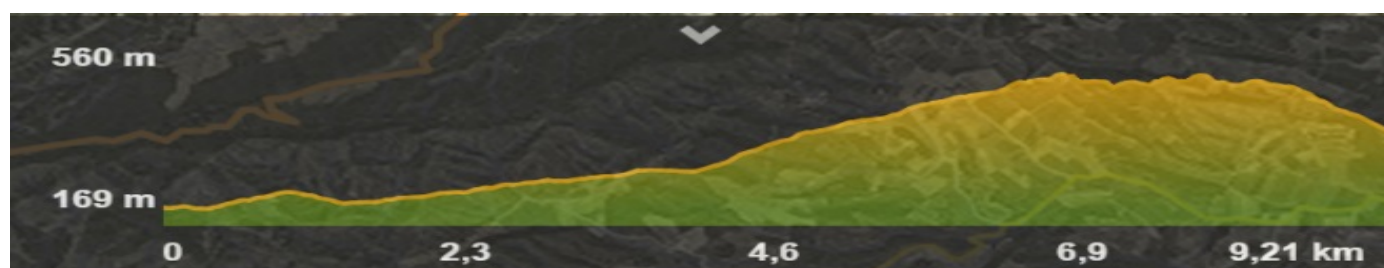
Descripció de l'excursió i mapa: (Text bàsicament copiat del fullet de Naturtrecs)

Iniciarem l'excursió en una corba de la carretera N-420 on prendrem una pista en direcció sud. Aviat creuarem a guàrdia el riu Sec i seguirem entre camps de conreu. Més endavant deixarem dues pistes a l'esquerra i seguirem per la pista que és el denominat camí de la vall de la Torre. Més endavant deixarem pistes als dos costats i arribarem al Pouet de la Torre, on hi ha una cruïlla, seguirem recte, deixarem una pista a l'esquerra i anirem pujant. En un coll deixarem una pista a l'esquerra i seguirem recte. Arribarem a un altre coll on deixarem una pista a l'esquerra i pujarem una mica per la que seguim que es diu camí de Cavalls i després camí de Salvaterres. Al coll de Santa Madrona deixarem una pista a l'esquerra i anirem cap a la dreta per un antic tallafocs que més endavant deixarem per anar a la dreta i baixar a Santa Madrona. Des d'aquest punt l'autocar ens durà a Corbera d'Ebre on dinarem.

Podeu descarregar la ruta des de:

<https://ca.wikiloc.com/rutes-senderisme/cejm-serra-de-cavalls-ermita-de-santa-madrona-preparacio-excursio-28979753>

Corbera d'Ebre:

El Poble Vell està situat al turó de la Muntera, a la vora de la serra de Cavalls.

Tot i que una fortificació amb el nom de Corbera apareix esmentada per primer cop el 1153 en la carta de donació del Castell de Miravet feta per Ramon Berenguer IV als templers, hom li atribueix un origen ibèric. Encara existeixen unes restes del castell, trossos de muralla i una magnífica galeria de columnes templeres. Després de l'abolició d'aquest orde militar, el 1317, els seus béns van passar als hospitalers i depenia de la castellania d'Amposta.

El 1463, en la guerra contra el rei Joan II, l'arquebisbe de Tarragona Pere d'Urrea, va sotmetre Corbera, Ascó, Vilalba, Batea i la Fatarella, partidàries de la Generalitat. S'hi han documentat combats, en la guerra dels Segadors, entre tropes castellanques i miquelets, a la part alta del terme. Durant la Guerra de Successió les tropes franceses i castellanques van ocupar Corbera el 6 de febrer de 1707. A la primera guerra carlina va ser partidària dels carlins, com la resta de la comarca, a excepció de Gandesa, favorable als liberals.

Durant la Guerra Civil espanyola va trobar-se al bell mig del cor de la batalla de l'Ebre, i el poble va quedar destruït a causa dels bombardejos, tant d'artilleria com de la Legió Còndor i l'aviació italiana. El dia 3 de setembre, durant una de les darreres ofensives franquistes, el front es va trencar pel nord del poble.

Després de la batalla de l'Ebre i del final de la Guerra Civil, Corbera havia perdut ben bé una tercera part de la població. Amb el pas dels anys, els corberans van anar abandonant les cases mig enrunades de la Muntera i es va anar traslladant a cases noves edificades a la part baixa del turó, on actualment hi ha el poble. Els darrers habitants del poble vell van abandonar-lo l'any 2008.

L'església del poble està dedicada a sant Pere Apòstol. És l'edifici més important que en aquests moments hi ha al Poble Vell. Es va començar a construir a finals de segle XVIII damunt d'una antiga església romànica i es va acabar el 1827. La construcció és d'estil barroc, de planta basilical amb tres naus, una central i dues de laterals separades per pilastres, quatre a cada banda, la teulada és de dues aigües.

Batalla de l'Ebre:

Fou un intens combat de desgast entre les tropes republicanes i els exèrcits franquistes iniciat el 25 de juliol de l'any 1938, a les acaballes de la Guerra Civil espanyola i que esdevingué decisiu de cara a la pèrdua de Catalunya per al govern republicà. Les terres del Matarranya, la Ribera d'Ebre, el Baix Ebre i la Terra Alta van viure la major acumulació de forces combatents de la història de Catalunya i van amagar-se amb la sang de desenes de milers d'homes.

L'ofensiva de l'exèrcit republicà s'inicia la matinada del 25 de juliol de 1938 amb el creuament del riu Ebre per tres zones diferents. Les zones de Mequinensa, al nord, i Amposta, al sud, no obtingueren èxit; només per la zona central s'aconseguí avançar i establir un front d'uns 35 quilòmetres, entre Faió i Xerta. El general Franco va centrar ràpidament el focus bèl·lic en aquest punt, on els republicans lluitaven d'esquena al riu. A la serra de Pàndols i a la Cavalls els republicans intentaren resistir, però les tropes nacionals comptaven amb més i millor artilleria i aviació i anaren recuperant territori. El 16 de novembre de 1938 les darreres tropes republicanes creuaven de nou el riu Ebre i retornaven a les posicions inicials.

Fou la batalla més llarga de la Guerra Civil espanyola (115 dies), de desgast (amb un gran nombre de baixes) i, sobretot, per a la Segona República va significar la pèrdua de bona part del seu millor exèrcit i la majoria de l'armament més modern; de fet, al cap de 35 dies, el 23 de desembre, Franco donava inici a l'ofensiva sobre Catalunya davant un exèrcit desorganitzat i una població desmoralitzada. El 26 de gener les tropes franquistes entraven a Barcelona.